

התפתחויות אחרונות בכלכלה הפלסטינית – אוקטובר 2008

תקשורת סלולרית: בעדכן האחרון התייחסנו בהרחבה לסכסוך החריף הקיים בין חברת הסלולר הפלסטינית "ג'ואל" לבין חברת הסלולר הפלסטינית השניה שקמה לפני כשלוש שנים, "וטניה" שמה, האמורה להתחיל ולפעול ב-15 באוקטובר. כזכור, המחלוקת בין שתי החברות נסובה סביב תחום התדרים אשר היה אמור להיות מוקצה ל"וטניה" ע"י "ג'ואל", אך "ג'ואל" מסרבת לעשות זאת בטענה כי על ישראל לספק את התדרים. כזכור, "וטניה" זקוקה לתדרים בתחום 4.8 מגה-הרץ, אך ממ' ישראל אישרה להקצות לה רק תדרים בתחום 3.8 מגה-הרץ. הענין הוא שאם "וטניה" תקבל זאת, היא תוכל להיות תחרותית פחות מחברות הסלולר הישראליות הפועלות גם הן בשטחים וגם תפגע בחברת "ג'ואל" שכבר פועלת בתחום התדרים הזה. בנוסף לכך, הירידה בתחום התדרים תאלץ את שתי החברות להתאים את הציוד המצוי ברשותן, בעלות של כ-160 מיליון דולר. הממשלה הפלסטינית סבורה כי עלות החלפת הציוד נמוכה בהרבה, ועומדת על כ-40 מיליון דולר בלבד, אך חברת "ג'ואל" אינה מסוגלת לעמוד גם בכך.

כך או כך, ממשיכה להחריף המתיחות בין "וטניה" לבין הרשות הפלסטינית עצמה, לאור החלטת מועצת המנהלים של החברה לדרוש מהרש"פ וממשרד התקשורת הפלסטיני לספק עד ה-15 בספטמבר את התדרים המינימליים הדרושים לתחילת פעילותה באמצע חודש אוקטובר. הרש"פ לא עמדה בדד-ליין ועל כן תובעת "וטניה" מהרש"פ כי תחזיר לה 140 מיליון דולר, שהיו התשלום הראשון על קבלת רשיון פעילות, ותפצה אותה על אובדן השקעות נוספות.

בינתיים, כשבוע לפני התאריך בו היתה אמורה להתחיל לפעול, השיקה "וטניה" את מסע הפרסום הראשון שלה תחת הסיסמה: "הפוך את המספר שלך – מ-059 (הקידומת של "ג'ואל") ל-056" (הקידומת החדשה של "וטניה"). חברת "ג'ואל" יצאה במסע פרסום נגדי המדגיש כי 059 הוא הקידומת של פלסטין.

מים: ראש הממשלה של הרשות הפלסטינית, סלאם פיאד, הודיע (7.10) כי ממשלתו מתכוונת לבצע פרויקט לניצול מי עין פשחה שבצפון ים המלח בעלות של 300 מיליון דולר ארה"ב. הפרויקט אמור לספק 100-120 מיליון קוב מים לצרכנים פלסטינים, אך עדיין לא נקבעה מסגרת זמנים לתחילתו, שכן עדיין יש צורך לבצע לגביו מחקר היתכנות. בהקשר זה יוער כי עין פשחה אינה מצויה כלל בשטחי הרשות הפלסטינית, אלא בשטח ישראל. רצונם של הפלסטינים להשתמש במי המעיין הינו חלק מתפישתם כי לכשיושג הסדר קבע, תהיה בקעת הירדן חלק מהמדינה הפלסטינית.

תיירות: משרד החוץ הבריטי הודיע (6.10) על הגעת משלחת של חברות בריטיות בתחום התיירות לרשות הפלסטינית במטרה לבדוק אפשרות לשיתוף פעולה עם חברות פלסטיניות בענף זה. המשלחת, שיצאה בחסות ממשלתית בריטית, הגיעה לגדה בעקבות אותה "ועידת ההשקעות בפלסטין" שנערכה בלונדון בדצמבר 2008 בחסות ראש הממשלה הפלסטיני סלאם פיאד וראש ממשלת בריטניה גורדון בראון. בוועידה השתתפו נציגים של 60 חברות פלסטיניות ו-100 חברות בריטיות. מנכ"ל הרשות הבריטית לסחר והשקעות, אנדרו קאן, שהיה מעורב בארגון המשלחת, אמר כי ועידות העסקים לחיזוק הכלכלה הפלסטינית שהתקיימו בלונדון ובבית לחם הזניקו את קשרי הכלכלה בין בריטניה לרשות הפלסטינית. הוא ציין כי הוא יפעל להידוק הקשרים בין המגזר הפרטי בבריטניה וברשות והביע את מבטחו כי בכך יוצרו הזדמנויות עסקיות חדשות. בפגישת חברי המשלחת עם שרת התיירות הפלסטינית עלה הצורך לפתח את אטרקציות התיירות בבית לחם.

מחקר ופיתוח: שלשום (6.10) נפתחה בראמאללה תערוכה בת שלושה ימים תחת הכותרת "תוצרת פלסטין", בה הציגו 30 ממצאים פלסטינים מוצרים אותם פיתחו והציעו אותם למשקיעים פוטנציאליים. הכוונה היא לבחור שלוש המצאות מובילות ולשלוח אותן לתערוכת "תוצרת העולם הערבי", שתתקיים בקרב בקהיר בחסות המוסד הערבי למדע וטכנולוגיה, היושב באמירויות. בין המוצרים שהוצגו היו:

- פסים ליצור חשמל המונחים תחת "במפרים" בכביש.
- טורבינות רוח ליצור חשמל.
- מכונה בדמות עכביש לניקוי חלונות בבניינים רבי קומות.
- מסך מגע חדשני.
- סבון נוזלי משמן זית (מיועד לתעשית הסבון המפורסמת של העיר שכם).
- רובוט לכיבוי אש.